

KONCERT GLASBENE MATICE MARIBOR

dne 8. novembra 1933 ob 20. uri
v veliki dvorani pivovarne Union

Sodelujejo

MARIJAN LIPOVŠEK,

profesor državnega konservatorija v Ljubljani

TARAS POLJANEC

EMA VRABEC

UBALD VRABEC

} člani učiteljskega zbora
društvene glasbene šole

DRUŠTVENI MEŠANI PEVSKI ZBOR

DRUŠTVENI ORKESTRALNI ODDELEK,

pomnožen z godbeniki vojaške godbe p. p. 45,
s člani društvenega učiteljskega zbora [Oton
Bajde in U. Vrabec] ter z drugimi glasbeniki

SPORED KONCERTA

1. Nikolaj Rimski-Korsakov: „Slava“

ruska obedna pesem za mešan zbor in klavir; pri klavirju E. in U. Vrabec.

Rimski-Korsakov (1844—1908) spada k oni petorici ruskih kompozitorov (Balakirev, Borodin, Kjuj, Musorgski), ki so položili temelj mogočnemu razvoju narodne glasbe. V vseh svojih delih (R.-K. je spisal mnogo oper, instrumentalnih in vokalnih skladb) je znal s posebno spretnostjo uporabljati ruske narodne motive, tako tudi v pričujoči skladbi (ta motiv je služil tudi Musorgskemu za prizor kronanja v operi »Boris Godunov«).

Slava Bogu na nebu, slava!
Gospodarju našemu pa tu na zemlji slava!
Da bi naš gospodar nikdar ne postaral se, slava!
Da bi pisani plašč mu se nikdar ne izparal, slava!
In da ne bi izjezdili se mu konji, slava!
In da zvesti ostanejo sluge naj vsi, slava!
Da resnica svitlejša bila bi kot solnce, slava!
Da kraljeva bi blagajna večno bila polna zlata, slava!
Da bi kot silne reke slava valila se do morja, slava!
Ko potočki slava šla bi do mlinov vseh, slava!
Pesem to hlebu še zapojmo, hlebu čast dajajmo!
Vsem vam starim, da jo slišite,
a vsem mladim vam, da učite se, slava!

2. Josef Bohuslav Foerster: „Pomladna noč“

za mešan zbor in klavir; pri klavirju E. in U. Vrabec.

Foerster (r. 1859, sloviti profesor kompozicije, živi sedaj v Pragi) je zelo produktiven skladatelj (med drugim je spisal 5 oper in mnogo simfon. del), ki goji dalje Smetanovo tradicijo, vendar v duhu novih smeri.

Noč tiha pela je,
s petjem zasanjanim se zlival je
šum brstja in vodâ pomladnih;
zvezde v višavah — kelihi svetli —
brezmejno dihali vonj opojni so
nadzemskih vegetacij;
rojakov mojih pa kakor mrtve
roke na prsih so tiho ležale,
prevarane, in kakor kamen
trde so, trudne od dela.

A v duhu so te roke se
k zvezdam razpele,
milijone duš so na zemlji
in po vsemirju objele,
in dolgi dih
radostnega prebujenja
in vrenje slovesno večnega mesta
in kril duhovih šumenje
in igra vetrov po mističnem polju
in zvoki nevidnih orkestrov
se dvigali v taktu so
skrivnostne nje geste.

(O. Březina.)

3. Vítězslav Novák: „Morilec“

balada za mešan zbor in klavir; pri klav. E. in U. Vrabec.

Novák (r. 1870, prof. konservatorija v Pragi), se naslanja na bogato moravsko ljudsko folkloro in je ustvaril mnogo velikih instrumentalnih del, a tudi oper in kantat. On je po Dvořáku glavni reprezentant Čehov in je vzgojil cele nove glashene generacije v modernem duhu.

Stoji Jano pri potoku, ejahoj!
roke mi je si krvave, Bože moj!
Kaj si, Jano, kaj si storil, ejahoj!
da so roke ti krvave? Bože moj!
Oh, ubil sem golobico, ejahoj!
k oknu mi je priletela, Bože moj!
grulila noči in dneve, ejahoj!
da iskal zaman sem spanje, Bože moj!

Ni bila to golobica, ejahoj!
to bilo dekle je tvoje, Bože moj!
Pojdi, Jano, v temno polje, ejahoj,
kar tam vidiš, vse je tvoje, Bože moj!
Videl tam je širno polje, ejahoj!
Na njem vislice so stale, Bože moj!

(Moravska narodna.)

4. Joh. Seb. Bach (1685—1750): Sonata I. G-mol

za gosli; izvaja g. Taras Poljanec sam

Adagio — Fuga — Siciliana — Presto.

5. Fel. Mendelssohn-Bartholdy (1809—1847):

Koncert E-mol, op. 64,

izvajata gg. Marijan Lipovšek in Taras Poljanec.

Allegro molto appassionato — Andante —
Allegro molto vivace.

6. Gius. Verdi: (1813—1901) „Tebe Boga hvalimo“

(TE DEUM) za dvojni mešan zbor in orkester.

Sloviti italijanski operni komponist se je bavil tudi s cerkveno kompozicijo ter napisal med drugim tudi večja dela, tako n. pr. Requiem, Te Deum, Stabat mater, ki so pa seveda pisana bolj v posvetnem stilu. Tudi v njih prihaja jasno do izraza Verdijeve posebna ljubezen do močnih kontrastov.

Tebe Boga hvalimo, Tebe Gospoda poveljučujemo.

Tebe, večnega Očeta, časti vsa zemlja.

Tebi vsi angeli, Tebi nebesa in vse oblasti:

Tebi kerubi in serafi neprenehoma prepevajo:

Svet si, svet si, svet si Ti, o Gospod Bog vojnih čet.

Polna so nebesa in zemlja veličastva slave Tvoje.

Tebe Apostolov preslavni zbor,

Tebe prerokov hvalevredno število,
 Tebe hvali mučencev slavna vojska,
 Te po širni zemlji sveta spoznava cerkev
 Očeta neskončnega veličastva,
 častitega Tvojega sina, pravega in edinega,
 Svetega tudi Duha tolažnika.
 Ti veličastva kralj,
 Ti, Kristus, Kralj veličastva si,
 Ti Očetov sin si večni.
 Ti, da odrešil si človeka, nisi se branil učlovečenja v telesu device.
 Ti si premagal želo smrti in vernim odprl si vrata nebeška.
 Ti sediš na desnici božji v Očetovi slavi.
 Kot sodnik imaš priti, to verujemo.
 Tebe torej prosimo, pridi na pomoč svojim služabnikom, ki si jih odkupil z drago-
 Daj, da v večni slavi Tvojim svetim bomo prišteti. [ceno krvi].
 Gospod, zveličaj svoje ljudstvo in blagoslovi svojo lastnino in jih vladaj in poveljuj
 Dan na dan Tebe slavimo in hvalimo ime Tvoje vekomaj. [jih na veke].
 Blagovoli, Gospod, ta dan brez greha nas ohraniti.
 Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas.
 Tvoje usmiljenje bodi nad nami. o Gospod, kakor smo zaupali v Tebe.
 V Tebe sem zaupal, o Gospod, ne bom osramočen vekomaj.

7. Ludwig van Beethoven (1770—1827):

„Fantazija“ op. 80

za zbor, klavir in orkester: klavirski part izvaja g. M. Lipovšek.

Ta Beethovenova skladba se je prvič izvajala leta 1808 na Dunaju. Virtuozni klavirski part je tedaj oskrboval skladatelj sam. Po svoji strukturi in zamisli kakor tudi po tekstu se skladba z vso pravico more smatrati za predhodnico znamenitega finala 9. simfonije.

Laskajoč srca napaja
 zvok ubranih harmonij
 kakor cvetje večnomladi,
 ki ljubezen ga rodi.
 Mir z radostjo poigrava
 kot se morja val igra;
 proč so trenja in grenkosti,
 dobra so si srca vsa.

Ko nas zvokov čar objema
 in svečanost besedi,
 duh zaplava v sinjo daljo,
 v luč tema se spremeni.

Tiha sreča je v radosti,
 ko se z glasom združi zvok,
 iz umetnosti se solnčne
 lije žar vse naokrog.

Večne vrednosti so v delu,
 ki objelo je srce;
 ko se duh v višave dviga,
 zbori mu duhov slede.
 Torej sprejmite radostno
 uma in ljubezni dar,
 ki božanstva diha ga greje,
 večnosti obseva žar!